Doorontwikkelen regionale raadsledenbijeenkomsten

Waarom, hoe en wat

Lars Ruiter

14 december 2023

TwynstraGudde

Impact op morgen.

Programma

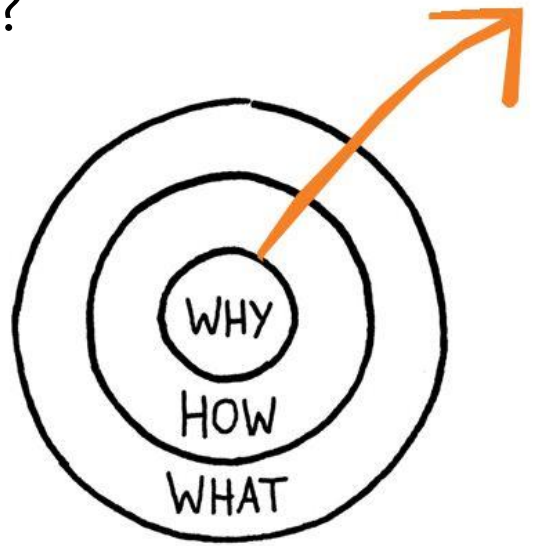
19:30 – 19:35	opening voorzitter Selders-Kroezen en Burgemeester Pijl
19:35 – 19:50	presentatie rapport regionale samenwerking raden
19:50 – 20:20	ruimte voor vragen

Het rapport

Opgebouwd in vier hoofdstukken:

1. Aanleiding
2. *Waarom* samenwerken op raadsniveau in West-Friesland?
3. *Hoe* krijgt deze samenwerking in de toekomst vorm?
4. *Wat* is er nodig om de doorontwikkeling te realiseren?

Presentatie volgt zelfde structuur

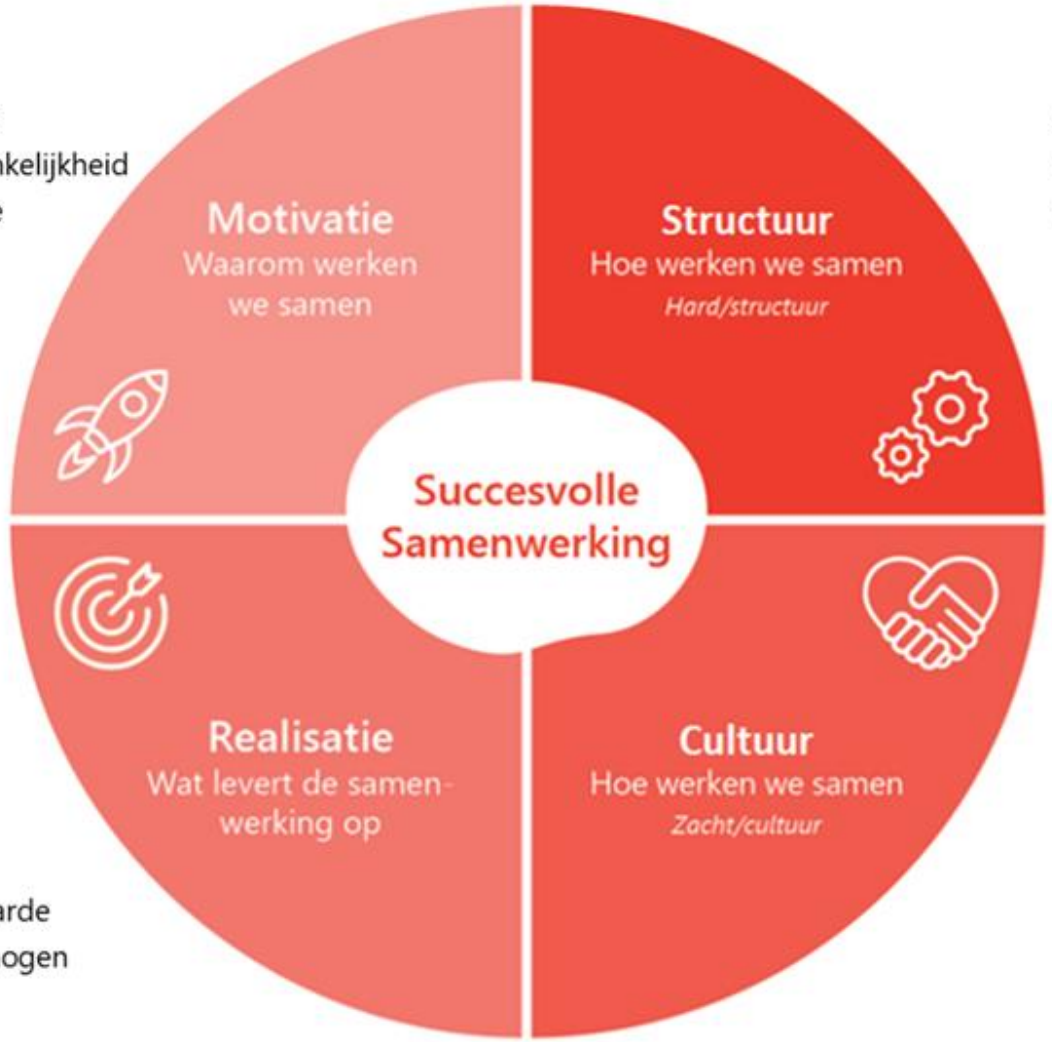

© 2012 Simon Sinek, Inc.

Kijkglas op samenwerking

Waarom?

- Gedeelde ambitie
- Wederzijdse afhankelijkheid
- Gevoelde urgentie

- Doordachte aanpak
- Heldere structuur
- Voldoende middelen

Hoe?

Wat?

- Betekenisvolle resultaten
- Toegevoegde waarde
- Aanpassingsvermogen

- Gevoel van gelijkwaardigheid
- Krachtig team
- Gewaarde verschillen

Aanleiding

- In 2021 gestart met gesprek over doorontwikkeling regionale raadsledenbijeenkomsten
- Werkbijeenkomst met 2-3 raadsleden met gemeente
- Memo 5 maart 2021:
  - Onderlinge afstemming tussen raden kan verbeterd worden
  - *Van, voor en door de raden* als rode draad
  - Lokale autonomie blijft leidend in finale besluitvorming

Waarom samenwerken op raadsniveau in West-Friesland?

- Gemeenteraden hebben nu (bijna) géén grip op regionale samenwerkingsverbanden
- Samenwerking nu nog voorzichtig ingestoken (vooral colleges werken samen)
- Aandacht voor regio bij Rijk en Provincie groeit
- En andersom: positionering vanuit regio richting Rijk/ Provincie
- Meer *invloed en macht* als gemeenteraad
  - Bijv. betere afstemming over zienswijze op GR
  - Bijv. gezamenlijke inzet van amendement

Waarom samenwerken op raadsniveau in West-Friesland?

Drie doelstellingen voor de samenwerking op raadsledenniveau gedistilleerd uit de gesprekken:

1. Het creëren van overzicht en kennis van regionaal belegde taken en ambities
2. Het stimuleren van regiogeoriënteerde belangenafweging bij lokale besluitvorming van individuele gemeenteraden
3. Grip hebben op en sturing geven aan regionale samenwerkingsverbanden

Hoe krijgt deze samenwerking in de toekomst vorm?

- Het creëren van een platform waar het gesprek over de regio plaatsvindt
- Meer focus op wat je bewust regionaal oppakt en wat bewust lokaal
  - Bijv. huisvesting arbeidsmigranten regionaal
  - Bijv. mobiliteit regionaal
- Meer eigenaarschap gemeenteraden (*van, voor en door*)

Hoe krijgt deze samenwerking in de toekomst vorm?

Perspectief 1
Status quo

Kenmerken:

Regionale raadsledenbijeenkomsten (6-8x per jaar):
informatie ophalen en inzichten delen over regionale onderwerpen

Benodigde middelen ondersteuning:
0,6 fte capaciteit lokale griffies erbij (=huidige inzet griffies)

Behalen doelstellingen?

+/- Creëren overzicht en kennis over taken

- Stimuleren regio-georiënteerde belangenafweging

- Grip en sturing op samenwerkingsverbanden

Perspectief 2
Wat je aandacht geeft groeit

Kenmerken:

Agendacommissie: twee regioambassadeurs stellen termijnagenda op

Regionale raadsledenbijeenkomsten (6x per jaar): informatie ophalen en inzichten delen over regionale onderwerpen

GR-bijeenkomsten (2x per jaar)
twee rapporteurs per prioritaire GR signaleren ontwikkelingen en koppelen terug naar (eigen) raden

Benodigde middelen ondersteuning:
regiogriffier (0,8 fte)

Behalen doelstellingen?

+/- Creëren overzicht en kennis over taken

+/- Stimuleren regio-georiënteerde belangenafweging

✓ Grip en sturing op samenwerkingsverbanden

Perspectief 3
Regionale raadscommissie

Kenmerken:

Agendacommissie: afgevaardigden uit commissie stellen termijnagenda op

Regionale raadscommissie (10x per jaar):
raden vaardigen vaste ledenaf die spreken over en adviezen vaststellen t.b.v. lokale besluitvorming over regionale onderwerpen

Benodigde middelen ondersteuning:
regiogriffier (1 fte)

Behalen doelstellingen?

✓ Creëren overzicht en kennis over taken

✓ Stimuleren regio-georiënteerde belangenafweging

✓ Grip en sturing op samenwerkingsverbanden

Hoe krijgt deze samenwerking in de toekomst vorm?

Perspectief 1
Status quo

Kenmerken:

Regionale raadsledenbijeenkomsten (6-8x per jaar):
informatie ophalen en inzichten delen over regionale onderwerpen

Benodigde middelen ondersteuning:
0,6 fte capaciteit lokale griffies erbij (=huidige inzet griffies)

Behalen doelstellingen?

+/- Creëren overzicht en kennis over taken

- Stimuleren regio-georiënteerde belangenafweging
- Grip en sturing op samenwerkingsverbanden

- Ook dit perspectief vraagt om investering
  - Griffiers doen het ‘erbij’
  - Daarom niet voldoende tijd voor een goede voorbereiding

Voor- en nadelen perspectief 1

Voordelen:

- Minder tijdsinvestering raadsleden
- Overzichtelijkere structuur

Nadelen:

- Geen ideaal gremium voor onderwerpen die regionale samenwerking vereisen
- Regiogeoriënteerde belangenafweging niet benut
- Minder grip en sturing op samenwerkingsverbanden
- Beperkt in de positie om onderwerpen te agenderen

Hoe krijgt deze samenwerking in de toekomst vorm?

Perspectief 2
Wat je aandacht geeft groeit

Kenmerken:

Agendacommissie: twee regioambassadeurs stellen termijnagenda op

Regionale raadsledenbijeenkomsten (6x per jaar): informatie ophalen en inzichten delen over regionale onderwerpen

GR-bijeenkomsten (2x per jaar): twee rapporteurs per prioritaire GR signaleren ontwikkelingen en koppelen terug naar (eigen) raden

Benodigde middelen ondersteuning:
regiogriffier (0,8 fte)

Behalen doelstellingen?

+/- Creëren overzicht en kennis over taken

+/- Stimuleren regio-georiënteerde belangenafweging

✓ Grip en sturing op samenwerkingsverbanden

- Meer inbreng nodig van raadsleden bij bepalen agenda
- Twee regioambassadeurs per gemeente
  - Meedenken over agenda
  - Ophalen informatie in eigen raad
- Twee raadsrapporteurs per GR
  - Signaleren ontwikkelingen
  - Terugkoppeling naar eigen raden
  - Suggestie om één of twee prioritaire GR'en te kiezen (VR, GGD, OD)

Voor- en nadelen perspectief 2

Voordelen:

- Meer inbreng raadsleden in bepalen agenda regiobijeenkomsten
- Raadsrapporteurs (methode Duisenberg) die ontwikkelingen signaleren

Nadelen:

- Meer tijdsinvestering raadsleden (regioambassadeurs en raadsrapporteurs)
- Geen eenduidige regionale stem richting GR'en

Hoe krijgt deze samenwerking in de toekomst vorm?

Perspectief 3
Regionale raadscommissie

Kenmerken:

Agendacommissie: afgevaardigden uit commissie stellen termijnagenda op

Regionale raadscommissie (10x per jaar): raden vaardigen vaste ledenaf die spreken over en adviezen vaststellen t.b.v. lokale besluitvorming over regionale onderwerpen

Benodigde middelen ondersteuning:
regiogriffier (1 fte)

Behalen doelstellingen?

✓ Creëren overzicht en kennis over taken

✓ Stimuleren regio-georiënteerde belangenafweging

✓ Grip en sturing op samenwerkingsverbanden

- Regionale raadscommissie zoals de RRN (Regionale Raadscommissie Noordkop)
  - Bijna eens per maand een bijeenkomst
- Commissie in de zin van Art. 84 Gemeentewet
- Commissie brengt advies uit over regionale zaken
  - Zoals GR'en
- Beter in staat om een regiogeoriënteerde belangenafweging te maken
- Binnen deze variant nog ruimte voor nuances

Voor- en nadelen perspectief 3

Voordelen:

- Eendracht maakt krachtiger en machtiger (*gezamenlijk amendement of gezamenlijke zienswijze kan door GR niet genegeerd worden*)
- Elkaar ontmoeten en inspireren
- Besluitvorming vindt nóg steeds plaats in gemeenteraden
- Méér grip op samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen

Nadelen:

- Meer tijdsinvestering

(Initiële) advies TwynstraGudde

- Met perspectief 2 komt de samenwerking in beweging
- Perspectief 3 geschikt om gezamenlijke ambitie te halen
- Bewezen model in de Noordkop
- Ook met perspectief 3 is lokale autonomie gewaarborgd

Perspectief 2
Wat je aandacht geeft groeit

Kenmerken:

Agendacommissie: twee regioambassadeurs stellen termijnagenda op

Regionale raadsledenbijeenkomsten (6x per jaar): informatie ophalen en inzichten delen over regionale onderwerpen

GR-bijeenkomsten (2x per jaar) twee rapporteurs per prioritaire GR signaleren ontwikkelingen en koppelen terug naar (eigen) raden

Benodigde middelen ondersteuning:
regiogriffier (0,8 fte)

Behalen doelstellingen?

+/- Creëren overzicht en kennis over taken

+/- Stimuleren regio-georiënteerde belangenafweging

✓ Grip en sturing op samenwerkingsverbanden

Perspectief 3
Regionale raadscommissie

Kenmerken:

Agendacommissie: afgevaardigden uit commissie stellen termijnagenda op

Regionale raadscommissie (10x per jaar): raden vaardigen vaste ledenaf die spreken over en adviezen vaststellen t.b.v. lokale besluitvorming over regionale onderwerpen

Benodigde middelen ondersteuning:
regiogriffier (1 fte)

Behalen doelstellingen?

✓ Creëren overzicht en kennis over taken

✓ Stimuleren regio-georiënteerde belangenafweging

✓ Grip en sturing op samenwerkingsverbanden

Wat is er nodig om de doorontwikkeling te realiseren?

In het geval van keuze voor perspectief 1:
- Extra capaciteit lokale griffies (0,6 fte)

In het geval van keuze voor perspectief 2:
- Extra capaciteit regiogriffier (0,8 fte)
- Stel vast wat de prioritaire gemeenschappelijke regelingen zijn en wijs twee rapporteurs per GR aan
- Instellen regionale agendacommissie en aanwijzen twee regioambassadeurs

In het geval van keuze voor perspectief 3:
- Extra capaciteit regiogriffier (1 fte)
- Bepalen over welke onderwerpen de raadscommissie advies uit brengt (afbakening)
- Instellen regionale raadscommissie

Vragen?

Bij TwynstraGudde werken adviseurs en managers aan veel van de grote en urgente thema's van deze tijd. Denk aan veiligheid, energie, klimaat, digitalisering, mobiliteit, duurzaamheid, financiën en gezondheid. We bieden onze opdrachtgevers binnen zowel de overheid als het bedrijfsleven unieke, werkbare oplossingen en brengen complexe projecten en programma's tot een goed einde. Iets creëren van blijvende waarde, daar gaan we voor. Daardoor hebben we een directe impact op (toekomstige) maatschappelijke en economische ontwikkelingen. En dus een grote impact op morgen.

Lars Ruiter
lru@tg.nl

Alle intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot deze presentatie berusten bij TwynstraGudde. Niets uit deze presentatie mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van TwynstraGudde.

TwynstraGudde

Impact op morgen.